

Fractievoorzitters politieke partijen

DATUM

19-9-2021

KENMERK

B20210919FB

BETREFT

Algemene
beschouwingen

BIJLAGEN

CONTACT

Frank Bluiminck

TELEFOON

0652473546

E-MAIL

fbluiminck@vgn.nl

Beste fractievoorzitter,

Deze brief staat in het teken van de Rijksbegroting en de Miljoenennota die het demissionaire kabinet Rutte volgende week tijdens Prinsjesdag presenteert. Met het oog de Algemene beschouwingen die daarop volgen, vraag ik uw aandacht voor kwalitatief goede gehandicaptenzorg, goede arbeidsvoorwaarden voor de medewerkers in de gehandicaptenzorg en een inclusieve samenleving.

Laat 2022 geen verloren jaar zijn

In de visie van de Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN) zijn drie thema's van groot belang. Thema's die wat ons betreft een plaats verdienen in de rijksbegroting 2022.

1. Zorg voor een inclusieve samenleving;
2. Investeer in de medewerkers uit de gehandicaptenzorg;
3. Help ons om de meest complexe zorgvragen te beantwoorden.

1. Zorg voor een inclusieve samenleving

De VGN staat voor een inclusieve samenleving, zonder kansenongelijkheid en mét onderwijs of onderwijskundige expertise voor iedereen. Ons uitgangspunt: Bied mensen die willen werken toegang tot de arbeidsmarkt en motiveer werkgevers om mensen aan te nemen. Laat daarbij de samenleving zich concentreren op wat wél kan en bied mensen met een beperking kansen om een leven lang te leren en zich te ontwikkelen.

Brede aanpak nodig

Om dit te bereiken, is een brede aanpak nodig die de positie van mensen met een beperking in de samenleving verbetert. In het bijzonder vragen we aandacht voor mensen met een licht verstandelijke beperking (LVB). Het [Interdepartementaal beleidsonderzoek Mensen met een licht verstandelijke beperking](#) (IBO, 2019) concludeerde onomwonden dat de samenleving en de politiek een blinde vlek hebben voor deze doelgroep.

Bezoekadres

Oudlaan 4
3515 GA Utrecht

Postadres

Postbus 413
3500 AK Utrecht

T 030 273 93 00

E info@vgn.nl

vgn.nl

Het Sociaal Cultureel Planbureau schat dat het om 1,1 miljoen mensen gaat. Dit zijn mensen die moeite hebben om mee te doen in een samenleving die steeds complexer, sneller en digitaler wordt. De problemen zijn groot en divers, denk aan schulden, psychische problematiek, verslaving, vereenzaming, dakloosheid, etc. Dit vraagstuk is te groot voor de (gehandicapten)zorg en vraagt om een brede maatschappelijke aanpak. Een aanpak waarin zowel wonen, inkomen, werk en/of leren en jeugdhulp, zorg en/of ondersteuning aan bod komen. Juist voor deze burgers dienen de vereenvoudiging van het beleid en de dienstverlening van de overheid een belangrijke plek te krijgen.

Stappen die in 2022 gezet moeten worden:

- Maak het meedoen in de samenleving makkelijker. Ondersteun de mogelijkheid om dagbesteding meer in de samenleving te laten plaatsvinden.
- Zet een betekenisvolle stap in de verbetering van de verbinding tussen onderwijs, zorg en jeugdhulp en voorkom dat jeugdigen onnodig thuiszitten. Creëer voor dit doel in 2022 een substantiële en laagdrempelige experimenteerruimte in het onderwijs. Bied bijvoorbeeld scholen de mogelijkheid om te mogen afwijken van de kerndoelen van het onderwijs, om zo het ontwikkelperspectief van kinderen centraal te kunnen stellen. Bied scholen de mogelijkheid om onderwijs te geven op een zorglocatie. En bovenal: stop met het afgeven van vrijstellingen art. 5a van de Leerplichtwet.
- Wijzig de jeugdwet. Investeer in de verbetering van de toegang tot jeugdhulp voor kinderen en gezinnen. In het bijzonder voor kinderen met langdurige en/of intensieve ondersteuningsvragen. Juist voor kinderen met een beperking is jeugdhulp essentieel om zich optimaal te kunnen ontwikkelen en zo lang als mogelijk thuis op te groeien. Dit vraagt ook een beter werkend jeugdstelsel met goede randvoorwaarden, zoals passende tarieven, toezicht en minder administratieve lasten. De gespecialiseerde, intensieve hulp aan jeugd met een beperking moet landelijk kunnen worden ingekocht. De jeugdwet moet hierop zo snel mogelijk worden aangepast.
- Maak het overheidsbeleid eenvoudiger en meer inclusief. Te beginnen met de Participatiewet. Het rapport ["Simpel switchen op de kaart"](#) (Movisie 2020) geeft hiervoor concrete handvatten, waarbij de eerste aanbeveling centraal zou moeten staan: "Stel ontwikkeling van mensen centraal en begin bij hun wensen en mogelijkheden".
- Veel mensen kunnen vanwege hun beperking niet fulltime werken. Ook voor hen moet werk duurzaam lonen. Verruim hiertoe in 2022 de duur en de omvang van de vrijlatingsregeling in de Participatiewet. Deze en andere wijzigingen zijn onderdeel van de controversieel verklaarde wetswijziging voor de uitvoering van het ["Breed offensief naar werk"](#). Dit wetsvoorstel zou zo snel mogelijk moeten worden behandeld.

2. *Investeer in de medewerkers uit de gehandicaptenzorg*

De VGN is medeondertekenaar van de [open brief over de zorg in Nederland](#). In deze brief roepen we de politiek op om niet te wachten tot een nieuw regeerakkoord, maar nu al extra middelen ter beschikking te stellen voor de arbeidsvoorwaarden voor zorgprofessionals.

Met deze extra middelen borgen we de kwaliteit van zorg en geven we tegelijkertijd medewerkers meer ruimte voor reflectie en opleiding. Het wordt zo ook mogelijk om hun salaris structureel te verhogen en hen duurzamer in te zetten. Dit alles om onze zorgmedewerkers daadwerkelijk meer grip op hun leven, hun werk en hun inkomen te bieden.

We constateren dat er een breed politiek draagvlak is voor een investering in de arbeidsvoorwaarden van zorgmedewerkers. De meeste partijen hebben deze investering in hun programma's opgenomen en ook de SER beveelt doet een aanbeveling in het advies [Aan de slag voor Zorg](#): de arbeidsvoorwaarden in de zorg lopen 6 tot 9 procent achter bij die in de private sector en andere delen van de publieke sector.

Vraag:

Wij verzoeken u om het kabinet te vragen om naast de reguliere OVA de ruimte voor verbetering van de arbeidsvoorwaarden voor het komend begrotingsjaar structureel met 5 procent te verhogen, als substantiële eerste stap die de door de SER benoemde kloof moet dichten tussen de zorg en de private sector, alsmede andere delen van de publieke sector.

3. *Los problemen op in de bekostiging van de meest complexe zorg*

De snelst groeiende cliëntengroep in de gehandicaptenzorg bestaat uit cliënten met een verstandelijke beperking die intensieve begeleiding nodig hebben. Juist voor deze groep schiet de bekostiging al heel lang tekort, waardoor het moeilijk is verantwoorde zorg te leveren. Er ligt inmiddels een rapport dat is opgesteld in opdracht van VWS, waaruit blijkt dat er in 2022 al € 50 miljoen moet worden toegevoegd. Daarnaast moet de benodigde zorg voor deze en andere complexe groepen opnieuw worden omschreven in de 'zorgprofielen'. Ook daarmee kan niet worden gewacht.

Vraag:

We verzoeken u erop toe te zien dat deze € 50 miljoen daadwerkelijk in 2022 beschikbaar komt en dat snel wordt gestart met de actualisatie van de meest complexe zorgprofielen.

2022 wordt een moeilijk begrotingsjaar

De laatste twee hierboven genoemde punten zijn voor onze leden extra belangrijk, omdat 2022 een moeilijk begrotingsjaar wordt. De coronacrisis heeft geleid tot een sterk opgelopen ziekteverzuim, dat forse extra personeelskosten met zich meebrengt. Bovendien zijn de pensioenpremies gestegen en nemen in 2022 verder toe.

Tegelijkertijd verlaagden de zorgkantoren voor het komend jaar de tarieven, terwijl gemeenten in het sociaal domein vaak zorg inkopen onder de kostprijs. Het samenspel van deze factoren zet aan tot bezuinigen, terwijl onze leden juist willen en moeten investeren in goede zorg voor hun cliënten en in arbeidsvoorwaarden voor hun medewerkers. Juist vanwege de coronacrisis is in 2022 dus een inhaalslag noodzakelijk.

Vanzelfsprekend ben ik graag bereid deze brief toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Boris van der Ham', with a stylized flourish at the end.

Boris van der Ham
Voorzitter